

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Plămădeală Ghenadie

judecând fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Filimon Denis prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, în cauza penală privindu-l pe

Filimon Denis xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 16.01.2019 -24.03.2021;

2. Instanța de apel: 04.05.2021-26.05.2021;

3. Instanța de recurs: 17.08.2021-14.12.2021.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 24 martie 2021 Filimon Denis a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod Penal la 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Filimon Denis în beneficiul statului suma de 1680 lei, cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-stiintific nr. 34/12/1-R-2937 din 30 iulie 2018.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Filimon Denis, urmărind scopul păstrării ilegale a drogurilor și a analoagelor lor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestora, acționând cu intenție directă a păstrat ilegal asupra sa cannabinoidul sintetic - MDMB(N)-2201, care constituite analog al substanței AB-PINACA-CHM, în masă vegetală uscată și mărunțită de culoare gălbui-cafenie cu greutatea de 0,109 gr., ambalată într-un pachetel din hârtie, în posesia căruia a intrat în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală și pe care ilegal le-a păstrat asupra sa pentru consum personal, până la 04 iunie 2018, orele 14:00, când aflându-se în xxxxx, din cauza comportamentului neadecvat, a fost stopat de către echipajul „902” de către subofițerii șoferi ai Batalionului de Reacționare Operativă al DP mun. Chișinău Ursachi Victor și Ninicu Oleg, ca fiind suspectat în stare ebrietate narcotică și a fost condus în incinta Inspectoratului de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, pe str. Calea Ieșilor 12,

unde la 04 iunie 2018, ora 16:10, de la el a fost ridicat pachetul din hârtie, în care se afla o masă vegetală de culoare cafeniu-gălbuie și o folie de culoare argintie, confecționată artizanal.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2937 din 30 iulie 2018, s-a stabilit că masa vegetală uscată mărunțită de culoare gălbui-cafenie, ridicată la 04 iunie 2018, ora 14:05 de la Filimon Denis Ivan în scuarul casei de pe str. Nicolae Costin, 59, mun. Chișinău, reprezintă produs etnobotanic ce conține cannabinoidul fee MDMA(N)-2201. Cantitatea produsului etnobotanic ce conține cannabinoidul sintetic MDMA (N)-2201 constituie 0,109 gr.

Conform Scrisorii Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie cu nr. 12/632 din 18 aprilie 2017, substanța MDMA(N)-2201 reprezintă analog al substanței AB-PINACA-CHM, care se atribuie la categoria substanțelor psihotrope incluse în Hotărârea de Guvern nr. 1088 din 05 octombrie 2004 și modificările ulterioare cu privire la aprobarea tabelelor și listelor substanțelor stupefiante, psihotrope și precursorilor acestora, supuse controlului.

Conform pct. 193 a Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006, masele vegetale care conțin AB-PINACA-CHM, până la 0,25 gr., constituie proporții mari.

2. Sentința menționată a fost atacată cu apel, de către avocatul Enachi Alexandru în interesele inculpatului Filimon Denis prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatului a-i stabili o pedeapsă mai blândă, sub formă de suspendarea condiționată a executării pedepsei.

2.1 În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- infracțiunea imputată inculpatului Filimon Denis, face parte din capitolul „infracțiuni contra sănătății publice și conviețuirii sociale”, astfel, după gradul prejudiciabil prezintă un risc mai puțin sporit, deoarece, nu sunt îndreptate împotriva vieții și sănătății persoanei sau patrimoniului;

- nu poate fi reținută alegația instanței de fond precum că „infracțiunea săvârșită de inculpat dezvoltă un grad ridicat de pericol social”. Lui Filimon Denis i se incriminează păstrarea plantelor care conțin droguri sau etnobotanice, care erau destinate pentru consum propriu, deci, fără înstrăinare. Astfel, nu se poate reține că este pericol social sporit;

- inculpatul Filimon Denis a recunoscut integral vina, la fila dosarului 8 există explicația dumnealui;

- suplimentar, infracțiunea săvârșită de Filimon Denis, face parte din categoria celor ușoare;

- conform dispozițiilor alin. (3) art. 62 Cod penal, muncă neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată ca pedeapsă principală;

- pentru infracțiunea săvârșită de Filimon Denis, legea penală prevede și pedeapsă sub forma de muncă neremunerată;

- instanța de fond nu a aplicat o pedeapsă mai blândă din motiv că inculpatul se eschivează de la judecarea cauzei.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021 a fost respins apelul declarat de către avocatul Enachi Alexandru în interesele inculpatului Filimon Denis și menținută sentința.

3.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Filimon Denis încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 217 alin. (2) Cod penal - păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

Aceste circumstanțe au fost constatate din totalitatea probelor administrate în ședința de judecată și anume: - declarațiile martorului Ninicu Oleg (f.d. 152); - procesul-verbal de ridicare din 04 iunie 2018, potrivit căruia de la Filimon Denis a fost ridicat un pachetel de hârtie cu masă vegetală și o bucată de staniol (f.d. 7); - raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-2937 din 30 iulie 2018 (18-23); - scrisoarea Instituției Medico-Sanitare Publice Dispensarul Republican de Narcologie cu nr. 12/632 din 18 aprilie 2017 (f.d. 24-25); - corpurile delictive, recunoscute și anexate la cauza penală (f.d. 26, 27).

Instanța de apel a reținut că, legalitatea și temeinicia sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 24 martie 2021 este contestată cu apel de către avocatul Enachi Alexandru în interesele inculpatului Filimon Denis, în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens, s-a solicitat aplicarea inculpatului Filimon Denis, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal a unei pedepse mai blânde, sub formă de suspendare condiționată a executării pedepsei.

Cu referire la chestiunea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Filimon Denis, Colegiul Penal a constatat că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Din materialele cauzei penale instanța de apel a reținut că, inculpatul Filimon Denis s-a sustras de a se prezenta în instanța de fond și instanța de apel, cauza penală fiind examinată în lipsa sa.

Prin încheierea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 19 decembrie 2019 s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului Filimon Denis (f.d. 133-134), în privința căruia a fost pornit dosarul de căutare. (f.d. 140)

Fiind audiat la faza urmăririi penale în calitate de bănuț Filimon Denis vina în comiterii infracțiunii încredințate a recunoscut-o, iar ulterior fiind audiat în calitate de învinuit, vina nu a recunoscut-o.

În conformitate cu prevederile art. art. 76, 77 Cod penal, instanța de fond nu a reținut careva circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatului Filimon Denis.

Cu referire la personalitatea inculpatului Filimon Denis, instanța de apel a reținut că, anterior acesta nu a fost judecat (f.d. 36), la evidența medicului narcolog sau psihiatru nu se află (f.d. 67).

În contextul circumstanțelor relevate instanța de apel a respins solicitarea părții apărării de a stabili inculpatului Filimon Denis o pedeapsă mai blândă, sub formă de suspendare condiționată a executării pedepsei, deoarece această măsură de pedeapsă nu poate fi aplicată reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei comise și din personalitatea inculpatului, totodată, o pedeapsă non-privativă de libertate ar avea un caracter iluzoriu, iar pedeapsa penală nu și-ar realiza scopul de restabilire a echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Cu referire la argumentele invocate de către avocatul Enachi Alexandru în interesele inculpatului și care se referă la faptul că, inculpatul Filimon Denis fiind audiat la faza urmăririi penale a recunoscut vina în comiterea infracțiunii, după caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, infracțiunea se califică ca fiind „ușoară”, Colegiul Penal le-a apreciat critic, deoarece aceste aspecte nu pot justifica aplicarea față de inculpatul Filimon Denis a unei pedepse penale non-privative de libertate, așa cum inculpatul s-a sustras de la judecată și ținând cont de faptul că, inculpatul fiind audiat în calitate de bănuit, vina în comiterea infracțiunii a recunoscut-o, iar ulterior fiind audiat în calitate de învinuit, vina nu a recunoscut-o, instanța de apel nu a stabilit faptul că, inculpatul a conștientizat pericolul social al faptei comise și care este atitudinea dânsului față de cele comise.

Cu referire la pedepsele penale non-privative de libertate reglementate la sancțiunea normei penale prevăzută la art. 217 alin. (2) Cod penal, instanța de apel a apreciat că, pedeapsa penală sub formă de amendă nu poate fi aplicată inculpatului, așa cum această măsură de pedeapsă este prea blândă raportată la personalitatea inculpatului, care pe parcursul desfășurării procesului penal nu a dat dovadă deplină de căință sinceră și de conștientizare a gradului de pericol social al faptei comise, totodată din materialele cauzei penale nu rezultă faptul că inculpatul este angajat în câmpul muncii, respectiv, pedeapsa penală sub formă de amendă ar rămâne neexecutată.

Referitor la pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, instanța de apel la fel nu a stabilit nici un temei pertinent de a dispune aplicarea unei astfel de sancțiuni, cu atât mai mult că, inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în ședința de judecată a instanței de fond și apel, respectiv, în lipsa acordului inculpatului față de aplicarea unei asemenea măsuri de pedeapsă, aceasta nu este susceptibilă de a fi aplicată.

Cu privire la pedeapsa penală sub formă de închisoare, raportat la prevederile art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a executării pedepsei, Colegiul Penal a atestat că, în speță această măsură de pedeapsă ar fi imposibil de a fi pusă în executare, în contextul în care, inculpatul Filimon Denis este anunțat în căutare,

respectiv, instanța de judecată ar fi în imposibilitate de a stabili în sarcina inculpatului în conformitate cu alin. (6) art. 90 Cod penal, anumite obligații pe care ultimul ar urma să le respecte pe perioada termenului de probațiune fixat, iar pe de altă parte, nici organul de probațiune nu ar avea pârghiile de a controla comportamentul inculpatului pe perioada dată, din moment ce, nu se cunoaște locul de aflare al inculpatului Filimon Denis.

Pe această linie de raționamente, instanța de apel a menținut soluția instanței de fond care a dispus aplicarea inculpatului Filimon Denis, a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 6 (șase) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, deoarece această măsură corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei penale în conformitate cu art. 75 Cod penal și va asigura realizarea scopului pedepsei penale reglementat de art. 61 Cod penal.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Filimon Denis care neinvocând careva temeii prevăzute la art.427 alin.(1) Cod de procedură penală solicită admiterea recursului, casarea deciziei cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

4.1 În motivarea apelului avocatul invocă:

- instanța de fond nu a aplicat o pedeapsă mai blândă din motiv că inculpatul se eschivează de la judecarea cauzei;

- pentru infracțiunea săvârșită de Filimon Denis, legea penală prevede și pedeapsă sub forma de munca neremunerată;

- în cazul de față, prin aplicarea unei pedepse sub formă de suspendare condiționată, scopul legii penale va fi atins. Mai mult Filimon Denis este anterior nejudecat;

- instanța de fond ar fi putut aplica oricare din pedepsele alternative închisorii, deci, o pedeapsă mai blândă.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Filimon Denis în conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului invocând că, instanța de apel în partea stabilii pedepsei inculpatului și-a argumentat eficient soluția, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării celui vinovat, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Astfel se constată că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

6. *Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs ordinar în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Conform art. 424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit art. 427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Colegiul penal lărgit, lecturând textul recursului declarat atestă că, de către recurent nu s-a invocat nici un temei de casare prevăzut la art. 427 Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia se atestă că criticile aduse se subscriu temeiului de casare prevăzut la pct. 10) alin. (1) al normei precizate, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Din textul recursului, Colegiul reține că, autorul nu contestă starea de fapt stabilită de către instanțele de fond și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va expune referitor la aceste aspecte, însă recurentul își exprimă dezacordul cu hotărârea instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului, considerând de fapt că nu a fost individualizată corect și aceasta este prea aspră.

Verificând hotărârile atacate sub aspectul individualizării corecte a pedepsei, temei prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal în raport cu motivele invocate în recurs, care sunt declarative, constată că, o astfel de eroare nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat în acest sens, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate întrucât în mod just instanța de apel a menținut sentința, prin care i-a fost aplicată inculpatului pedeapsa sub formă de închisoare, cu executarea reală a acesteia, motivând corespunzător temeiurile neaplicării unei pedepsei mai blânde. Mai mult ca atât argumentele din recursul declarat, au constituit obiect al examinării la judecarea cauzei în instanța de apel, asupra cărora instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, pe care Colegiul penal le însușește, ce este conform practicii CEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal lărgit constată lipsa cărorva temeiuri de casare, deoarece instanțele de fond și-au motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului, stabilit conform sancțiunii articolului imputat acestuia. Astfel, Colegiul penal consideră legală concluzia instanțelor de fond referitor la executarea reală a pedepsei închisorii, deoarece pedeapsa stabilită, este proporțională faptelor comise de către inculpat.

Din conținutul recursului Colegiul atestă, că autorul acestuia critică soluția instanțelor de fond, în partea modului de executare a pedepsei stabilite, mai exact

nu este de acord cu aplicarea pedepsei reale cu închisoare, solicitând aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal.

Totodată, instanța de recurs reține, că instanța de apel corect a stabilit, că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost stabilite careva motive ce ar concluziona că nu este rațional ca inculpatul Filimon Denis să nu execute pedeapsa cu închisoare, astfel pedeapsa cu închisoare stabilită acestuia cu suspendarea condiționată a executării acesteia, pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a inculpatului.

Ținând cont de prevederile art. 90 Cod penal, Colegiul penal lărgit reține ca întemeiate constatările instanței de apel și anume că, în prezenta cauză, nu s-au stabilit careva circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința inculpatului, reieșind din faptul că, inculpatul s-a eschivat de a se prezenta în instanța de judecată fiind anunțat în căutare, astfel nefiind stabilit faptul că, inculpatul a conștientizat pericolul social al faptei comise și care este atitudinea dânsului față de cele comise.

Totodată, Colegiul Penal lărgit notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod Penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia. Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facilitate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

În această ordine de idei, reieșind din scopul pedepsei penale - restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, dispunerea în privința acestuia a suspendării condiționate a pedepsei, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor de către inculpat și alte persoane a altor infracțiuni.

Prin urmare, Colegiul conchide că, decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei lui Filimon Denis cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, pedeapsa fiind individualizată conform prevederilor legale ce reglementează acest aspect, iar argumentele pe care instanța de apel le-a expus în partea descriptivă a deciziei, echivalează cu o motivare conformă rigorilor și exigențelor din art. 6 CoEDO.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Față de cele ce preced, Colegiul lărgit atestă că, instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, fapt ce impune de respingere, ca inadmisibil, a recursului ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Filimon Denis.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Enachi Alexandru în numele inculpatului Filimon Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2021, în cauza penală privindu-l pe *Filimon Denis xxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **03 februarie 2022**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie